

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M. R.**

ukaranej za czyn z art. 92 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

na posiedzeniu w dniu 25 lipca 2024 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść ukaranej

od wyroku Sądu Rejonowego w Brzegu

z dnia 29 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 567/23,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Brzegu.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzegu wyrokiem nakazowym z dnia 29 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 567/23, uznał obwinioną M. R. za winną tego, że w dniu 2 listopada 2023 r., o godz. 12:46 w B. przy ul. [...], będąc kierowcą samochodu marki M. o nr rejestracyjnym [...], nie dostosowała się do znaku pionowego B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 tony zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich oraz rowerów”, tj. wykroczenia z art. 92 § 1 k.w. i na podstawie art. 92 § 1 k.w. wymierzył jej karę nagany. Zwolnił obwinioną od zryczałtowanych kosztów postępowania i opłat.

Wyrok ten bez sprzeciwu stron uprawomocnił się w dniu 16 stycznia 2024 r.

Kasację od opisanego wyroku nakazowego wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 110 § 1 k.p.w. zaskarżył wyrok w całości na korzyść obwinionej M. R., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 k.p.w., poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że występują przesłanki do rozpoznania sprawy obwinionej w postępowaniu nakazowym, skutkiem czego M. R. została uznana za winną i ukarana za popełnienie wykroczenia kwalifikowanego z art. 92 § 1 k.w., polegającego na niedostosowaniu się, jako kierująca samochodem osobowym, do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich i rowerów”, podczas gdy okoliczności popełnienia zarzucanego obwinionej czynu i jej wina, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego budziły wątpliwości, albowiem z załączonych do wniosku o ukaranie materiałów wynika, że obwiniona posiadała stosowne upoważnienie, wydane przez uprawniony organ administracyjny, do wjazdu w strefę zakazu i parkowania na czas do 15 minut, gdzie z uwagi na potrzebę procesowej weryfikacji okoliczności związanych z czasem, przez który obwiniona parkowała pojazd, zastosowanie trybu nakazowego było niedopuszczalne”.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, dlatego została rozpoznana i uwzględniona w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w., tj. na posiedzeniu bez udziału stron. Należało bowiem zgodzić się z Autorem skargi, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem wskazanego w zarzucie przepisu prawa procesowego.

Zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Postępowanie nakazowe jest zatem instytucją, której stosowanie zastrzeżono do najbardziej oczywistych przypadków - takich, gdy zebrany materiał dowodowy jest tak jednoznaczny, że przypisanie obwinionemu sprawstwa czynu i uznanie jego winy jawią się jako oczywiste (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29 grudnia 2023 r., I KK 275/23; z dnia 7 lutego 2024 r., V KK 524/23). Zatem nie należy uruchamiać postępowania nakazowego, gdy oskarżony nie przyznaje się do winy i przedstawia okoliczności zdarzenia zaprzeczające oskarżeniu, chyba że istnieją oczywiste dowody wskazujące, że dopuścił się on zarzucanego mu czynu (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2016 r., IV KK 372/15; z dnia 27 kwietnia 2021 r., V KK 374/20). W przeciwny razie aktualizuje się obowiązek przeprowadzenia dowodów na rozprawie i wydania rozstrzygnięcia po zapoznaniu się z nimi bezpośrednio przez organ orzekający.

W przedmiotowej sprawie obwiniona M. R. nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej wykroczenia. Nie przecząc, że w B. wjechała w objętą zakazem ruchu ul. [...], utrzymywała, że mimo to nie naruszyła przepisów. Mianowicie wyjaśniła, że „w powyższych dniach i godzinach w chwili, w której zostało wykonane zdjęcie mojego samochodu marki M. o nr rejestracyjnych [...] zaparkowanego przy ul. [...] w B. na wysokości kantoru wymiany walut byłam w środku powyższego lokalu, ponieważ przywiozłam towar w postaci gotówki. (...) Za szybą pojazdu miałam wystawione upoważnienie na czas rozładunku towaru, który zawsze wykładałam w widocznym miejscu. (...). Nie przesiaduję w kantorze walut godzinami tylko określoną chwilę, w czasie której robię rozliczenie z całego dnia. Zdarza się, że jak przyjeżdżam do kantoru i jest kolejka wówczas odjeżdżam i wracam po chwili, żeby nie generować

czasu parkowania w przedmiotowym miejscu. (...) Przedstawione zgłoszenia nie świadczą o popełnianiu wykroczenia” (k. 8). Wynika z tego, że M. R. starała się przekonać, iż w ul. [...] wjechała na podstawie stosownego upoważnienia i że zawsze starała się, by czas parkowania samochodu przy kantorze nie przekraczał dozwolonego limitu. Nie przeczyły tym wyjaśnieniom zeznania K. T., który wykonywał zdjęcia parkujących nielegalnie, jego zdaniem, samochodów. Podał on, że zdjęcie samochodu marki M. o nr rejestracyjnym [...] parkującego na ul. [...] wykonał 2 listopada 2023 r., o godz. 12:46 oraz że „z pojazdu wysiadała kobieta, nie znam jej z imienia i nazwiska. Udała się do kantoru wymiany walut i po kilkunastu minutach odjechała z powyższego miejsca” (k.11). Natomiast w piśmie skierowanym do Komendanta Straży Miejskiej w B. (k. 5) informował, że wielogodzinny postój w strefie wyłączzonej z parkowania pojazdów udokumentował w odniesieniu do dwóch samochodów, ale z pisma wynika, że miały one inną rejestrację niż samochód M. R.

W tym stanie rzeczy należy zgodzić się z Autorem kasacji, że „w kontekście materiału dowodowego załączonego do wniosku o ukaranie, opisane powyżej okoliczności, jako niewątpliwie budzące wątpliwości w odniesieniu do winy obwinionej za zarzucany jej czyn, sprzeciwiały się rozpoznaniu sprawy w postępowaniu nakazowym, albowiem rodziły potrzebę procesowej weryfikacji przyjętej przez obwinioną linii obrony, gdzie nie sposób zarazem wykluczyć, że wynik procesowych ustaleń poczynionych w tym zakresie mógłby skutkować wydaniem rozstrzygnięcia odmiennego, niż zawarte w zaskarżonym wyroku nakazowym, dowodząc tym samym, iż rażąca obraza art. 93 § 2 k.p.w., jakiej dopuścił się Sąd meriti miała istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok nakazowy i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Brzegu, który procedując na rozprawie będzie miał w polu widzenia poczynione wyżej uwagi.

[J.J.]

(r.g.)

